

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Officia Propria Ecclesiae Et Dioecesis Paderbornensis

**Asseburg, Wilhelm Anton von der
Paderbornae, 1764**

Ferid Sextâ post Dominic. in Albis Festum de Lanceâ & Clavis Domini dup.
2. Clas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62764](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62764)

Jam labores terminavit,
 Atque clara prælia,
 Regna Christo subjugavit,
 Dura per certamina,
 Et suprema comparavit
 Morte sacra præmia.

Patris hujus æmulemur
 Filii charismata,
 Hoc Patrono gloriemur
 In fide verissimâ,
 Quam docebit & tenebit
 Semper hæc Ecclesia.

Hoc piæ divinitatis
 Præstet alma Trinitas,
 Sempiternæ Trinitatis
 Vera præstet unitas;
 Nos choris jungat beatis
 Spes, Fides & Caritas. Amen.

OFFICIUM DE LANCEA
 ET CLAVIS DOMINI.

Duplex II. Classis.

*Feriâ sextâ post Dominicam in Albis
 (non impeditâ Festo novem Lect.) vel
 aliâ*

aliâ feriâ sextâ similiter non impeditâ
infra tempus paschale per Germaniam
recitandum.

*Ad primas Vesperas, Ant. Hasta Re-
gem gloriæ. cum reliquis de Laudibus.
Psalmus. Dixit Dominus. cum reliquis
de Dominicâ. & loco ultimi. Psalm.
Laudate Dominum omnes Gentes.*

Capitulum.

Sap. 5. d.

Sumet Dominus scutum inexpu-
gnabile æquitatem: acuet autem
duram iram in Lanceam, & pugna-
bit cum illo orbis terrarum contra
insensatos.

Hymnus.

Pange lingua gloriosæ
Lanceæ præconium;
Quæ reclusit pretiosæ
Cataractæ fluvium,
Passo Christo dolorosè
Pro salute Gentium.

Hasta Gazis præoptata
Mundi pandit pretium,

Cordis tactu præparata
 Fit sagitta fortium:
 Arma Clavi sunt beata
 Contra vires dæmonum.

Dulcis Hasta Dei latus
 Spoliasti sanguine:
 Dulces Clavi, qui reatus
 Expurgastis flumine;
 Ut sit mundus emundatus,
 Et sanatus vulnere.

Hasta fulcit Viatores,
 Et timentes animat,
 Et ostenso, bellatores
 Cordis succo roborat,
 Clavus firmat, & dat rores,
 Pusillosque recreat.

JESU victor inferorum,
 Qui triumphas Lanceâ,
 Et virtute qui Clavorum
 Restaurasti omnia:
 Fac, ut horum nos armorum
 Muniant præsidia, Amen.

Ÿ. Accipiet armaturam zelus il-
lius, Alleluja.

R. Et armabit creaturam ad ultio-
nem inimicorum, Alleluja.

Ad Magnificat, Antiphona.

Gaude pia plebs justorum, omne
genus Germanorum, tantis de mu-
neribus: nam clenodia salutis, tibi
dedit Rex virtutis, suis de vulneri-
bus; Clavos, Lanceam & Crucem,
ut sequaris Christum ducem, Alleluja.

Oratio.

DEUS, qui in assumptæ carnis in-
firmitate Clavis affigi, & Lan-
ceâ vulnerari pro mundi salute vo-
luisti: concede propitius; ut qui eo-
rundem clavorum & Lanceæ so-
lemnia veneramur in terris, de glo-
rioso victoriæ tuæ triumpho gratu-
lemur in coelis. Qui vivis & regnas.

Ad Matutinum, Invitator.

Cœlestis Regis Lanceam venite ado-
remus:

reinus: * Et pro Clavis ejus Christo
jubilemus, Alleluja.

Psal. Venite, exultemus.

Hymnus.

Paschali júbilo sonent præconia
Armorum Domini, per quæ vi-
ctoria

Venit Christicolis; sint in memoriâ
Cruce, & Clavi, & Lancea.

Cruce apud inferos spoliat tartara,
Lancea superis tribuit præmia,
Clavi consociant coelos & infima,
Fletum mutant lætitia.

Clavus dum figitur in Dei manibus,
Et dum demergitur in sacris pedibus,
Hasta dum fodicat latus, hominibus
Manat gratiæ fluvius.

Lancea sæviens in Dei pectore,
Et inde proferens aquam cum san-
guine,

Mundum lætificat impetus flumine,
Omnes ad aquas currite.

Te summa Deitas coelum magnificat,
Ordo

Ordo Seraphicus laudibus insonat:
His noster pariter coetus se misceat,
Et in sæcula te canat, Amen.

IN I. NOCTURNO. *Ant.*

Exaltatur Crucis lignum, dum Chri-
stus occubuit lanceatus; à maligno
hoste nos eripuit, Alleluja.

Psalmi. Beatus vir, qui non abiit,
Quare fremuerunt Gentes. Domi-
ne, quid multiplicati sunt, *ut in Fe-
sto Inventionis S. Crucis.*

Ÿ. Tuam Lanceam adoramus Do-
mine, alleluja.

R. Tuam gloriosam passionem re-
colimus, Alleluja.

De libro secundo Paralipomenon.

Lectio 1.

Cap. 9. d.

Fecit igitur Rex Salomon ducen-
tas hastas, de summa sexcento-
rum aureorum, qui in singulis ha-
stis expendebantur. Trecenta quo-
que scuta aurea, trecentorum aure-
orum, quibus tegebantur singula
scuta:

scuta: Posuitque ea Rex in armamento, quod erat confitum nemore.

R. Videte gloriosa loca clavorum, & latus meum lanceâ perforatum, pro salute mundi. * *Palpate & videte, quia ego ipse sum, Alleluja, alleluja.*

Ÿ. Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit. *Palpate.*

De libro Sapientiæ.

Lectio 11.

Cap. 5. e.

Et accipiet armaturam zelus illius, & armabit creaturam ad ultionem inimicorum. Induet pro thorace justitiam, & accipiet pro galeâ iudicium certum. Sumet scutum inexpugnabile æquitatem. Acuet autem duram iram in lanceam, & pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.

R. Latus ejus aperuit, alleluja: pate-

patefecit ostium vitæ. * Alleluja,
alleluja.

Ÿ. Ingrediamur illud. Alleluja, allel.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Ephesios.

Lectio III.

Cap. 6. b.

Induite vos armaturam Dei, ut
possitis stare adversus insidias dia-
boli; quoniam non est nobis collu-
ctatio adversus carnem & sangui-
nem, sed adversus principes & Po-
testates, adversus mundi Rectores
tenebrarum harum, contra spiritua-
lia nequitiæ in cœlestibus. Propterea
accipite armaturam Dei, ut possitis
resistere in die malo, & in omnibus
perfecti stare. State ergo succincti
lumbos vestros in veritate, & indu-
ti lorica[m] justitiæ, & calceati pedes
in præparationem Evangelii pacis,
in omnibus sumentes scutum fidei,
in quo possitis omnia tela nequissimi
ignea extinguere; & galeam salutis
assumite, & gladium spiritus, quod
est verbum Dei.

Rz.

Rz. Inter Clavos Christus in Cruce separatus est, * Alleluja, alleluja, alleluja.

Ÿ. Et in sanctâ resurrectione mundus in ejus laudibus vigilavit. Alleluja.

Gloria Patri. Alleluja.

IN II. NOCTURNO

Ant.

Tuam Lanceam adoramus Domine, & tuam gloriosam passionem recolimus, alleluja.

Psalm. Cum invocarem.

Verba mea. Domine Dominus noster. *ut in 2. Noct. de Inventione S. Crucis.*

Ÿ. Verè languores nostros ipse tulit, alleluja.

Rz. Et dolores nostros ipse portavit, alleluja.

Sermo Innocentii Papæ Sexti.

In Decreto, de festo Lancee, et Clavorum Domini.

Lectio IV,

In Redemptoris nostri Domini Jesu

su

fu Christi sacratissima passione, sic
 nos gloriari oportet, ut ipsius passio-
 nis cuncta mysteria dinumerantes &
 merita, singulis etiam ejus salutari-
 bus instrumentis gloriemur. Inter
 quæ illud celebriter memorandum
 est: quod ipse Salvator emisso in
 Cruce jam spiritu, sustinuit perfo-
 rari Lancea latus suum, ut inde san-
 guinis & aquæ profluentibus undis,
 formaretur unica & immaculata Vir-
 go sancta mater Ecclesia sponsa sua.
 O beatissima ipsius sacri lateris aper-
 tura, unde nobis tot & tanta divi-
 næ pietatis dona fluxerunt! O felix
 Lancea, quæ tot bona nobis effice-
 re, & ad tanti triumphi gloriam me-
 ruit superaddi!

R. Surge virgo Ecclesia, sponso
 redde munia; tui clavi grata impri-
 munt vestigia, per quæ ruit infer-
 nalis Sisara. * Nam clavum Jahel
 mal-

malleo fixit in ejus tempora, alleluja, alleluja.

Ÿ. Dulces clavi pungite corda nostra Nam.

LECTIO V.

Hæc latus ipsum aperiendo, sacratissimas januas nobis regni coelestis aperuit. Hæc vulnerando jam mortuum, vulnera nostra sanavit vitamque nobis reddidit, & salutem. Hæc innoxium transfigendo, illius sanguine culpas nostras absterfit; & demum ejusdem sacratissimis undis irrigata, cæcitatæ nostræ tenebras sustulit, & nos ipsius divinæ pietatis fluviiis mundavit. Illi etiam dulces Clavi, quibus ipse Salvator eidem Cruci fuit affixus, quique non solum immaculato respergi sanguine, & molem ferre tanti ponderis meruerunt; sed & nos etiam per ipsorum salutiferas plagas dulcedinem tantam ipsius divinæ
cha-

charitatis accepimus, ut manus nostræ à peccati solutæ nexibus, pedesque nostri à mortis laqueis fuerint liberati, sunt devotissimè recolendi.

Rz. Hasta nitet margaritis nimis coruscantibus. * Allel. allel. alleluja.

Ÿ. Mucro gemmis infinitis sanguine vernantibus, Alleluja.

Lectio VI.

Quid enim vulnere & plagis huiusmodi sanctius? Quid eis salubrius, ex quibus salus nostra processit, & in quibus assiduè se possunt curare animæ devotorum? Licet igitur Lancea, & Clavi prædicti, aliaque ipsius passionis salutaria instrumenta sint à cunctis fidelibus Christi ubilibet veneranda & de ipsa etiam passione in eadem Ecclesia tolemnia annis singulis officia celebrentur & fiant: dignum tamen & conveniens reputamus, si de ipsius passionis specialibus instrumentis, &

P, Vernal,

E

præ-

præsertim in partibus, in quibus instrumenta ipsa dicuntur haberi, solemne ac speciale festum celebretur, & fiat: Nôsque illos fideles Christi, qui aliqua ex instrumentis ipsis habere se gaudent, in eorum devotione, divinis officiis, atque muneribus specialiter foveamus.

R. Jesus nostra spes suavis ab uberibus. * Alleluja, alleluja, alleluja.

ÿ. Pro nobis fofius Clavis in palmis atque pedibus. Alleluja.

Gloria Patri. Alleluja.

IN III. NOCTURNO.

Ant.

Tu Christe nostrum gaudium, de Lanceato latere, da oris mellicidium, ardenti corde fugere, Alleluja.

Psalmi. Cantate i. Dominus regnavit. Cantate ii. ut in tertio Nocturno. de Inventione S. Crucis.

ÿ. Omnis terra adoret te, & psallat tibi, Alleluja.

R. Psalmum dicat nomini tuo Domine, Alleluja.

Lectio

Leſtio Sancti Evangelii ſecundum Joannem.

Leſtio VII.

Cap. 19. f.

In illo tempore: Sciens Jeſus, quia omnia conſummata ſunt, ut conſummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Auguſtini Epilcopi.

Tract. 120. in Joann.

Unus militum Lancea latus ejus aperuit, & continuo exivit ſanguis & aqua. Vigilanti verbo Evangelilſta uſus eſt, ut non diceret: Latus ejus percuffit, aut vulneravit, aut quid aliud, ſed aperuit; ut illud quodammodo vitæ oſtium panderetur, unde Sacramenta manaverunt, ſine quibus ad vitam, quæ vera vita eſt, non intratur. Ille ſanguis qui fuſus eſt, in remiſſionem peccatorum fuſus eſt. Aqua illa ſalutaris temperat poculum, hæc & lavacrum præſtat & potum. Hoc prænunciabat, quod Noe in latere arcæ oſtium facere juſſus eſt,

est, quo intrarent animalia, quæ non erant diluvio peritura, quibus figurabatur Ecclesia.

R. Vibrans miles lanceam acutissimam aperuit templum sanctum gloriæ Dei: * In quo habitat plenitudo Divinitatis. Alleluja, alleluja.

Y. Ibi abscondita est fortitudo ejus: ante faciem ejus ibit mors. In quo.

Lectio VIII.

Propter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis, & appellata est vita, materque vivorum, magnumque signavit bonum ante magnum prævaricationis malum: & secundus Adam inclinato capite in Cruce dormivit, ut inde formaretur ei conjux, quæ de latere dormientis effluxit. O mors, unde mortui reviviscunt! quid isto sanguine mundius? quid vulnere isto salubrius? Facta sunt enim hæc, inquit, ut Scriptura impleretur: Os non com-
minuetis

minuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt, in quem transfixerunt.

R. Tuam Lanceam adoramus Domine, alleluja: tuam gloriosam recolimus passionem. * Alleluja, alleluja, alleluja.

Ÿ. Hasta Regem gloriæ cruentavit Christum. Alleluja.

Gloria Patri. Alleluja.

Lectio IX.

Duo testimonia de Scripturis singulis reddidit; quasi facta fuissent, narravit. Nam quia dixerat: Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura; ad hoc pertinet testimonium: Os non comminuetis ex eo: quod præceptum est eis, qui celebrare Pascha jussi sunt, ovis immolatione, in veteri lege, quæ Dominicæ passionis umbra præcesserat. Unde Pascha nostrum im-

molatus est Christus: de quo Isaias Propheta dixerat: Sicut ovis ad occisionem ductus est. Item, quia subjunxerat, dicens: Sed unus militum Lancea latus ejus aperuit; ad hoc pertinet alterum testimonium: Videbunt, in quem transfixerunt. Ubi promissus est Christus, in ea, qua crucifixus est, carne venturus.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES,

& per Horas, Ant.

Hasta Regem gloriæ Christum cruentavit, dum crucis in arbore Dominus regnavit, Alleluja.

Psalms. Dominus regnavit. cum reliquis de Dom.

Ant. Hanc tremendam Lanceam omnes adoremus, & in ejus laudibus semper jubilemus, Alleluja.

Antiphon. Unus militum Lanceâ latus ejus aperuit & continuò exivit sanguis & aqua, Alleluja.

Antiph.

Antiph. Fui mortuus, & ecce sum
vivens in sæcula sæculorum, Alleluja.

Antiph. Sempiterna gaudia Christus
tunc donavit, cùm Clavis & Lan-
ceâ mortem superavit, Alleluja.

Capitulum. Sap. 5. d.

Sumet Dominus scutum in expu-
gnabile æquitatem: acuet autem
duram iram in Lanceam, & pugna-
bit cum illo orbis terrarum contra
insensatos.

Hymnus.

Verbum supernum prodiens
Salvare quod perierat,
Hastâ clavisque moriens
Complevit ad quod venerat.

O gloriosa Lancea!
Timor tremorque dæmonum;
Regna pandis siderea,
Per sanctæ necis meritum.

De Clavorum stigmatibus
Emanat mundi pretium,
Ecunctis aromatibus

Spirans odorem coelicum.

In corde Christi mergitur
Mucro leone sævior:
De forti fons exoritur,
Cibusque melle dulcior.

In natum Pater phialam
Effudit iracundiæ,
Ut nobis coenam maximam
Gratis suæ det gloriæ.

O Christe, nostrum gaudium,
De vulnerato latere
Da lac, & vinum depluam
Ardente corde sugere.

Precamur, Auctor omnium:
Tu nostra sis refectio:
Tuorum perque meritum
Armorum sis protectio. Amen.

Ÿ. Per sanctam Lanceam de ini-
micis nostris, Alleluja.

R. Libera nos Deus noster, Allel.

Ad Benedictus, Antiphona.

O felix & omni laude digna Lan-
cea Salvatoris, quæ pertransiens la-

tus ejus, chirographum peccati affixit patibulo Crucis, Alleluja.

Oratio.

Deus, qui in assumptæ carnis infirmitate clavis affigi, & Lanceâ vulnerari pro mundi salute voluisti: concede propitius; ut qui eorundem Clavorum & Lanceæ solemniam veneramus in terris, de glorioso victoriæ tuæ triumpho gratulemur in coelis. Qui vivis & regnas.

Ad Primam, Antiphona.

Hasta Regem gloriæ.

Psalm. Deus in nomine tuo. *cum reliquis de Psalterio. Capitulum.* Regi sæculorum.

R. br. Christe Fili Dei vivi, miserere nobis, * Alleluja, alleluja. Christe Fili Dei.

Ÿ. Qui vulneratus es pro nobis.

R. Alleluja, alleluja.

Ÿ. Gloria Patri. *R.* Christe.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio bre-

brevis. Ego sum primus. *ut infra ad Nonam.*

Ad Tertiam, Antiphona.

Hanc tremendam Lanceam. *Capitul.* Sumet Dominus.

R. Br. Apprehende arma, & scutum, * Allel. allel. Apprehende.

Ÿ. Et exurge in adiutorium mihi. Alleluja, alleluja.

Gloria Patri. Apprehende arma.

Ÿ. Foderunt manus meas & pedes meos, alleluja.

R. Dinumeraverunt omnia ossa mea, alleluja.

Ad Sextam, Antiphona.

Unus militum.

Capitulum.

Apoc. i.

Gratia vobis, & pax ab eo, qui est, & qui erat, & qui venturus est, & à Jesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum, & princeps regum terræ, qui dilexit nos, & lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo. *R.*

Rz. Br. Foderunt manus meas, & pedes meos, * All. allel. Foderunt.

ŷ. Dinumeraverunt omnia ossa mea, Alleluja, alleluja.

Gloria Patri. Foderunt.

ŷ. Quem tu percussisti, persecuti sunt, alleluja. Rz. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt, all.

Ad Nonam, Antiphona.

Sempiterna gaudia.

Capitulum.

Apoc. i. d.

Ego sum primus & novissimus, & vivus, & fui mortuus: & ecce sum vivens in sæcula sæculorum.

Rz. Br. Quem tu percussisti, persecuti sunt, * Allel. allel. Quem tu,

ŷ. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt, Allel. alleluja.

Gloria Patri. Quem tu percussisti.

ŷ. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras, alleluja.

Rz. Attritus est propter scelera nostra, alleluja.

In ii. Vesperis omnia ut in primis, & loco ultimi, Psalm. Credidi.

Collaudemus Christi clementiam, qui per gloriosos Clavos & Lanceam dat Ecclesiæ de inimicis victoriam, & in coelo vitam & coronam perpetuam, alleluja.

OFFICIUM PATROCINII
SANCTI JOSEPHI,
SPONSI B. M. V.
CONFESSORIS DUPLEX.

Dominica tertia post Pascha.

NB. Tempore Paschali attendatur ad ritum Paschalem.

AD VESPERAS *Antiphona,*

Jacob autem. *Cum reliquis de Laud.*

Psalm. Dixit Dominus. Cum reliq. de Dominica & loco ultimi Psalm.

Laudate Dominum omnes Gentes.

Capitulum Gen. 49.

Benedictiones Patris tui confortatæ sunt benedictionibus Patrum ejus, donec veniret desiderium collium

lium